

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 106/02-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2002 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti s ručením obmedzeným RF Ž., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora v exekučnej veci sp. zn. Ex 42/00, ako aj Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri výkone štátneho dozoru nad exekútormi podľa § 8 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti s ručením obmedzeným RF so sídlom v Ž. o d m i e t a pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 21. januára 2002 doručené podanie spoločnosti s ručením obmedzeným RF (ďalej len „sťažovateľ“) Ž.,

zastúpenej komerčným právnikom JUDr. R. S., Ž., označené ako „Sťažnosť na porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“. Z jeho obsahu vyplynulo, že: „Sťažovateľ obchodná spoločnosť RF, spol. s r. o. so sídlom v Ž., pôvodne pod obchodným menom Toth, spol. s r. o. so sídlom Horský Hotel Pančava, Makov (ďalej len „Spoločnosť“), podáva týmto sťažnosť na Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti (ďalej len „štát“) na porušenie práva na pokojné užívanie majetku (čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru). Toto porušenie vidíme v tom, že štát, ktorý bol ako procesná strana v spore so spoločnosťou Toth s. r. o. rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. k. 10 C 558/96-70 zo dňa 26. 6. 1997 v náväznosti na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 1782/97 zo dňa 18. 12. 1997 právoplatne odsúdený k úhrade škody 3,892.000.- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. 4. 1994 do zaplatenia a trov konania, túto sumu odmieta spoločnosti vyplatiť a zneužívajúc svoje postavenie v súdnej správe prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti, ktoré vystupuje v mene štátu, protiprávne znemožňuje exekučné vymáhanie pohľadávky spoločnosti tým, že vyvíja nepatričný vplyv a nátlak na exekútorov a súdy. Pod zámkou kontroly napokon odňalo Ministerstvo spravodlivosti poverenému súdnemu exekútorovi JUDr. L. G. spis Ex 42/00 a doposiaľ ho zadržuje.

Nakoľko hore uvedené súdne rozhodnutie sa stalo doručením Ministerstvu spravodlivosti dňa 29. 7. 1998 právoplatné a vykonateľné, je teda konečné, záväzné a bez odkladného účinku a právo na vyplatenie tam uvedenej sumy tvorí podľa judikтуры Európskeho súdu v zmysle článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru „majetok“, je nutné posudzovať konanie štátu ako porušovanie práva na pokojné užívanie majetku.

Preto navrhujeme, aby Ústavný súd svojím rozhodnutím:

(1) vyslovil, že konaním štátu spočívajúcim v nerešpektovaní právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu v Čadci sp. zn. 10 C 558/96 zo dňa 26. 6. 1997 v náväznosti na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 1782/97 zo dňa 18. 12. 1997 a protiprávnym marením výkonu rozhodnutia, bolo porušené právo sťažovateľa na pokojné užívanie majetku v zmysle ustanovenia čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého je Slovenská republika zmluvnou stranou od 1. 1. 1993.

(2) prikázal štátu splniť povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom.“

Dňa 4. marca 2002 bolo ústavnému súdu doručené podanie advokáta JUDr. T. Š., K., označené ako „Oznámenie o prevzatí veci a úprava sťažnosti vo veci Rvp 106/02“. Z jeho obsahu o. i. vyplynulo, že sťažovateľ (zastúpený novým právnym zástupcom – advokátom JUDr. T. Š.) upravuje svoju pôvodnú sťažnosť tak, že smeruje proti odporcom vo veci, t. j.:

„a) Ľ. G., súdny exekútor, Exekútorský úrad, Č.

b) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava

Súčasne navrhujem, aby Ústavný súd vydal tento nález:

1. Nečinnosťou súdneho exekútora Ľ. G. v Č. a neadekvátnou kontrolou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vo veci exekútora Ľ. G. vo veci Ex 42/00 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd.

2. Zakazuje Ministerstvu spravodlivosti SR bezúčelnou kontrolou exekučného spisu Ex 42/00 súdneho exekútora Ľ. G. brániť vo výkone exekúcie.

3. Ústavný súd prikazuje súdnemu exekútorovi Ľ. G., aby vo veci Ex 42/00 konal.

4. Priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 750 000,- Sk proti Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré je povinné uvedenú sumu uhradiť sťažovateľovi do 3 dní po doručení nálezu.

5. Zaväzuje Ministerstvo spravodlivosti SR uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 20.000,- Sk do 3 dní po doručení nálezu.

Pokiaľ ide o skutkové okolnosti prípadu, pridržiavam sa údajov, uvedených v sťažnosti z 02. 01. 2002.“

V odôvodnení takto doplnenej a upravenej sťažnosti sťažovateľ o. i. uviedol:

„Niet sporu o tom, že Ministerstvo spravodlivosti, ako ústredný orgán štátnej správy má dohliadaciu právomoc nad exekučným konaním. Rozsah oprávnení však nemôže prekračovať rámec príslušných vyhlášok, ktoré toto ministerstvo vydáva (napr. č. 288/1995 Z. z., č. 1618/98-60), v žiadnom prípade ale nesmie zasahovať do tejto činnosti spôsobom, ktorý je samo povolanie kritizovať a potierať. Ministerstvo spravodlivosti je adresátom sťažností a žiadostí na postup justičných orgánov vrátane etapy výkonu rozhodnutí a je preto paradoxom, že je samo pôvodcom protiústavného postupu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v závislosti od označených orgánov, ktoré mali porušiť základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. V časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou súdneho exekútora L. G. ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Hoci ústavný súd vo svojej judikatúre uznal, že k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy dochádza aj „v konaní o výkon rozhodnutia“ (I. ÚS 70/98), k jeho porušeniu dochádza vtedy, ak konaniu označeného orgánu nebránia žiadne zákonné prekážky. Pre overenie dôvodnosti tvrdenia sťažovateľa o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou označeného súdneho exekútora (a pre potreby predbežného prerokovania jeho sťažnosti) sa ústavný súd podľa § 31 ods. 2 zákona o ústavnom súde obrátil na súdneho exekútora, ako aj na Okresný súd v Čadci so žiadosťou o pomoc pri obstaraní podkladov pre svoje rozhodnutie.

V odpovedi z 2. mája 2002 na túto žiadosť ústavného súdu súdny exekútor L. G. uviedol:

„1. Potvrdzujem, že na môj Exekútorický úrad (v tom čase so sídlom v Č.) bol podaný dňa 06. 12. 2000 z rovnakého dátumu návrh právneho predchodcu oprávneného na exekúciu.

2. Toto istého dňa, tj. 06. 12. 2000 som požiadal OS v Čadci o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v dotknutej veci, ktoré bolo vydané dňa 08. 12. 2000.

3. Na základe poverenia som vydal Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 19. 12. 2000, proti ktorému povinný podal námietky.

4. Telefonickým oznámením som dňa 11. 01. 2001 bol vyzvaný generálnou riaditeľkou sekcie civilného práva JUDr. G. S. z MS SR, aby som sa dostavil dňa 15. 01. 2001 na jej sekretariát s celým exekučným spisom.

5. Skutočnosť pod bodom 4. som si overil faxom, resp. listom z 12. 01. 2001, na obsah ktorého poukazujem.

6. Zo strany už spomínanej gen. riaditeľky nasledovalo ešte toho istého dňa, tj. 12. 01. 2001 faxové potvrdenie môjho predvolania na deň 15. 01. 2001 so zvýraznením predloženia exekučného spisu.

7. Na základe uvedeného som sa dňa 15. 01. 2001 dostavil na už spomínaný sekretariát gen. riaditeľky MS SR, pričom príslušný spis zn. EX 42/00 som tam odovzdal (viď priloženú fotokópiu potvrdenia o prevzatí exekučného spisu z 15. 01. 2001, na obsah ktorého poukazujem).

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že od 15. 01. 2001 príslušný spis č. Ex 42/00 nemám k dispozícii, z ktorého dôvodu som nemohol v dotknutom exekučnom prípade ďalej konať, resp. byť činným.“

Aj predsedníčka Okresného súdu v Čadci vo svojej odpovedi z 5. júna 2002 (Spr 785/02) na žiadosť ústavného súdu uvádza:

„Oznamujem Vám, že v exekučnej veci oprávneného: TOTH, spol. s r. o., so sídlom Horský hotel Pančava Makov, proti povinnému: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvo spravodlivosti SR vedenej u Okresného súdu v Čadci pod spisovou značkou Er 3937/00 (u exekútora Ex 42/00) ku dnešnému dňu nebolo rozhodnuté o namietkach povinného. Súd opakovane k rozhodnutiu požaduje pripojiť exekučný spis Ex 42/00 – doposiaľ bezvýsledne, o čom svedčí aj posledný procesný úkon sudcu zo dňa 13. 5. 2002.“

Keďže z citovaných podkladov ústavný súd zistil, že ďalší postup súdneho exekútora v konaní sp. zn. Ex 42/00 je podmienený rozhodnutím Okresného súdu v Čadci o námietkach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky proti exekúcii a keďže súčasný stav veci vylučuje ďalšie pokračovanie v exekučnom konaní (ktoré však nemôže ísť na ťarchu exekútora), bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) nečinnosťou súdneho exekútora L. G. odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, a to konkrétne „bezúčelnou kontrolou exekučného spisu“. Ústavný súd aj túto časť sťažnosti sťažovateľa predbežne prerokoval a skonštatoval, že sa ňou namietajú prietahy v konaní (postupe) Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri výkone štátneho dozoru nad činnosťou exekútorov podľa § 8 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“). Berúc do úvahy účel základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ale aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), t. j. odstránenie stavu právnej neistoty vo veci o súdnu alebo inú právnu ochranu, o ktoré oprávnený subjekt požiadal, ústavný súd konštatuje, že zbytočné prietahy v konaní môžu namietať tí, ktorí sú účastníkmi takýchto konaní, ale nie aj tí, ktorí ich účastníkmi nie sú (I. ÚS 43/98, I. ÚS 65/98, I. ÚS 78/99, II. ÚS 128/95). Keďže sťažovateľ nebol žiadnym spôsobom účastný výkonu štátneho dozoru nad exekútormi podľa § 8 ods. 2 exekučného poriadku, k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nemohlo vôbec dôjsť.

Údajné prietahy v konaní Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nemôžu mať za dôsledok ani zbytočné prietahy v konaní Okresného súdu v Čadci, keďže tento (a podľa vyjadrenia jeho predsedníčky z 13. mája 2002) „opakovane k rozhodnutiu

požaduje pripojiť exekučný spis Ex 42/00 – doposiaľ bezvýsledne, o čom svedčí aj posledný procesný úkon sudcu zo dňa 13. 5. 2002“. Nesplnenie procesných podmienok ďalšieho konania preto nemôže ísť na vrub Okresného súdu v Čadci.

Pretože sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol len o zbytočných priet'ahoch označeným postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (a tým výlučne o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a keďže podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je „ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone“, bolo treba sťažnosť sťažovateľa z vyššie uvedených dôvodov aj v tejto časti odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v bode 1 a 2 odôvodnenia nebolo už potrebné zaoberať sa návrhmi sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2002